

Z A P I S N I K
sa 4. sjednice SAVJETA ZA SOCIJALNU SKRB
održane 6. listopada 2017. godine

Sjednicu je u 13,00 sati otvorio predsjednik Savjeta Nikica Sečen.
Sjednici su nazočni članovi Savjeta: Vinko Štimac, Maja Pudić, Marija Maras, Karlo Balenović, prof. dr. sc. Velinka Grozdanić, Jadranka Tomašić i Luka Zaharija.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći

D N E V N I R E D

1. Usvajanje zapisnika sa 3. sjednice Savjeta, održane 4. 7. 2017. godine
2. Informacija o ostavkama na dužnost članica Savjeta
3. Utvrđivanje prijedloga izmjena/dopuna Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (Nacrt zakona u postupku je savjetovanja sa javnošću)

Ad) Točka 1.

Članovima Savjeta dostavljen je na uvid zapisnik sa 3. sjednice Savjeta, održane 4. 7. 2017. godine. Članovi nisu imali primjedbi na zapisnik, pa je Savjet jednoglasno donio sljedeći

Z a k l j u č a k

Usvaja se zapisnik sa 3. sjednice Savjeta, održane 4. 7. 2017. godine.

Ad) Točka 2.

Vinko Štimac informirao je članove Savjeta o ostavkama Terezije Sinčić i Gordane Saršon na dužnost članica Savjeta, iz osobnih razloga. Županijska skupština će po dostavljanju kandidatura na temelju javnog poziva imenovati nove osobe za članove/ice Savjeta, koje će zamijeniti razriješene članice.

Ad) Točka 3.

Pod ovom točkom kratko uvodno izlaganje dali su Nikica Sečen i Vinko Štimac, podsjećajući da je jedna od uloga Savjeta predlaganje mjera za unapređenje dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga u Županiji. Obzirom da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u proceduru javnog savjetovanja uputilo Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi, tj. propis koji se tiče svih subjekata iz djelatnosti socijalne skrbi na području Županije, to je potrebno i logično da Savjet izrazi svoj stav o istom nacrtu akta te da artikulira svoje primjedbe /prijedloge na isti.

U raspravi oko Nacrta zakona u kojoj su sudjelovali svi članovi Savjeta, utvrđen je prijedlog za izmjenu predmetnog akta, kako slijedi:

1. u članku 24. (prijelazne i završne odredbe) – predlaže se odrediti na jasan način preuzimanje poslova posebnog skrbništva. Naime, prijedlogom Zakona namjerava se uvesti centar za posebno skrbništvo kao jedinstvenu ustanovu za poslove posebnog skrbništva za područje čitave RH, a centar bi obavljao poslove posebnog skrbništva regulirane odredbama zakona kojim se uređuje obiteljskoppravna zaštita. Područje posebnog skrbništva uređeno je Obiteljskim zakonom kojim su poslovi posebnog skrbništva stavljani u nadležnost centra za socijalnu skrb. Obzirom da je prijedlogom

Zakona propušteno jasno odrediti prijelaz nadležnosti s jednog tijela na drugo, može se u praksi desiti sukob nadležnosti, pa je potrebno jasno odrediti vrijeme preuzimanja poslova posebnog skrbništva sa jednog tijela na drugo. Osim toga, u obrazloženju predloženog Zakona nisu uopće navedeni motivi kojima se predlagatelj Zakona rukovodio kada je predvidio osnivanje ove ustanove. Nije poznato da li su to ekonomski, stručni ili koji već razlozi. Zakonodavac nije iznio nikakve jasne razloge ovakvog normativnog uređenja. Osim toga, u sustav socijalne skrbi sada se uvodi samo ustanova, a njena nadležnost (poslovi) ostaje očito opisana u drugom zakonu. Savjet smatra da bi bilo primjerenije unutar sustava socijalne skrbi utvrditi i poslove koje obavlja takva ustanova.

Nadalje, članovi Savjeta utvrdili su i potrebe za izmjenama postojećeg Zakona koje bi valjalo ugraditi u Nacrt izmjena Zakona, kako slijedi:

1. Članak 43. – predlaže se dodatno urediti pravo na troškove ogrjeva uređeno ovim člankom, na način da se iza stavka 1. doda novi stavak 2. koji glasi:

„Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, samcu ili kućanstvu korisniku zajamčene minimalne naknade s prebivalištem na području jedinice lokalne samouprave koja ima status brdsko-planinskog područja sukladno posebnom zakonu pravo na troškove ogrjeva priznaje se u dvostrukom iznosu.“.

U stavku 2. koji postaje stavak 3. riječi: „30. rujna“ zamjenjuju se riječima: „30. srpnja“.

U stavku 3. koji postaje stavak 4. riječ: „rujna“ zamjenjuje se riječima: „31. svibnja“.

Obrazloženje predložene dopune/izmjena:

Člankom 43. Zakona utvrđeno je da se samcu ili kućanstvu korisniku zajamčene minimalne naknade priznaje pravo na troškove ogrjeva na način da mu se jednom godišnje osigura 3m³ drva ili odobri novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb. Predlagatelj izmjena smatra da ovom odredbom zakonodavac nije uzeo u obzir specifične klimatske uvjete u kojima živi određeni broj korisnika ove pomoći. Notorna je činjenica da potrošnja ogrjeva ovisi o klimatskim uvjetima i nadmorskoj visini određenog područja, pa će stanovnik npr. iz Gorskog kotara trebati daleko više ogrjeva nego onaj iz primorskih ili nizinskih krajeva. Stoga se predlaže da se ovo pravo prizna korisnicima koji žive na područjima koja imaju status brdsko planinskih u dvostrukom iznosu tj. 6m³ drva ili dvostruku novčanu svotu u odnosu na ostale korisnike ovoga prava. Zakonom o brdsko-planinskim područjima jasno su određene jedinice lokalne samouprave koje imaju taj status: 12 gradova i 33 općine, što nije veliki broj u odnosu na ukupni broj gradova i općina u Republici Hrvatskoj i ne bi predstavljalo preveliko dodatno opterećenje za državni proračun.

Također, predlaže se da se rok za donošenje odluke jedinice područne (regionalne) samouprave o visini naknade za troškove ogrjeva koji je utvrđen u stavku 2. izmijeni, tj. da se umjesto 30. rujna taj rok utvrdi na dan 30. srpnja. Isto tako, da se rok iz stavka 3. do kojeg JLS dostavljaju podatke o korisnicima zajamčene minimalne naknade umjesto do konca kolovoza utvrdi sa danom 31. svibnja. Predlagatelj izmjena, na temelju dosadašnjeg iskustva, ističe da se čitav postupak priznavanja ovoga prava (izdavanje rješenja, isplata naknade i dr.) nepotrebno proteže prema koncu kalendarske godine, kada već protekne uobičajeno vrijeme za opskrbu ogrjevnim drvom (srpanj-rujan) i kad većina korisnika već započne sa grijanjem svojih domova. To sve zbog administrativne odredbe koja nije niti životna niti nečim drugim uvjetovana (sredstva za troškove ogrjeva osiguraju se već početkom kalendarske godine Odlukom Vlade RH). Predloženim izmjenama navedenih rokova osiguralo bi se da pomoć stigne krajnjim korisnicima u vrijeme kada ovi doista i nabavljaju ogrjevno drvo.

2. Članak 175. – predlaže se dodatno urediti uvjete za pružanje usluga obiteljskog doma, na način da se iza stavka 4. doda novi stavak 5. koji glasi:

„Usluge u obiteljskom domu može pružati osoba koja nije u radnom odnosu, odnosno koja ne obavlja drugu samostalnu djelatnost“.

Obrazloženje predložene dopune:

Člancima 175.-177. Zakona utvrđeni su uvjeti za pružanje usluga u obiteljskom domu, ali je zakonodavac propustio navesti sve bitne uvjete. Imajući u vidu odredbu članka 187. stavka 9. Zakona prema kojoj je kao razlog za prestanak pružanja usluga po sili zakona, navedeno između ostalog, i zasnivanje radnog odnosa, logičnim se nameće da odsustvo iste okolnosti bude navedeno kao uvjet za obavljanje djelatnosti odnosno dobivanje licencije, te je predložena dopuna članka 175. u tom smislu.

3. Članak 182. – predlaže se dodatno urediti uvjete za pružanje usluga pomoći u kući, na način da se u stavku 1. iza riječi „tjedno“ briše točka, stavlja zarez i dodaju riječi: „ako nije u radnom odnosu, odnosno ne obavlja drugu samostalnu djelatnost“.

U stavku 2. iza riječi: „spremu“ briše se točka i dodaju riječi: „i zdravstvenu sposobnost za obavljanje djelatnosti“.

Iza stavka 2. dodati novi stavak 3. koji glasi: „Usluge pomoći u kući ne može pružati osoba u odnosu na koju postoji zapreka za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi iz članka 213. stavka 1. Zakona“.

Obrazloženje predloženih izmjena/dopune:

Člankom 182. Zakona o socijalnoj skrbi utvrđeni su uvjeti za pružanje usluga pomoći u kući, ali samo djelomično, odnosno zakonodavac je propustio navesti i ostale bitne uvjete (zdravstvenu sposobnost, nezaposlenost, nekažnjavanost). Imajući u vidu odredbu članka 187. stavka 9. Zakona prema kojoj su razlozi za prestanak pružanja usluga po sili zakona, između ostalih, i zasnivanje radnog odnosa, gubitak zdravstvene sposobnosti ili nastup zapreke iz članka 213. stavka 1. Zakona (osuda za kazneno djelo), logičnim se nameće da postojanje ili odsustvo istih okolnosti budu navedeni u članku 182. kao uvjeti za obavljanje djelatnosti odnosno dobivanje licencije.

4. Članak 223. – predlaže se dodatno urediti ovaj članak na način da se iz stavka 2. dodaje novi stavak 3. koji glasi:

„Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka poslove inspekcijskog nadzora nad radom fizičkih osoba iz članka 172. stavka 1. Zakona mogu obavljati nadležna upravna tijela jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.“. Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5..

Obrazloženje predložene dopune:

Člankom 223. utvrđeni su ovlaštenici provedbe inspekcijskog nadzora, a to su zaposlenici nadležnog ministarstva. U praksi postojeći sustav inspekcijskog nadzora ne funkcionira na optimalan način, zbog nedostatnog broja inspektora i njihove nemogućnosti da interveniraju, tj. provedu nadzor u realnom vremenu. Često se naime nadzor provodi i 30 dana nakon što inspekcija zaprimi informaciju o mogućem nezakonitom radu kojeg od pružatelja usluga, pa se često radi o zakašnjelom nadzoru. Osim toga, redovni nadzor najčešće se provodi u ustanovama javnih osnivača, a izbjegava se provoditi kod privatnih osnivača, a posebno kod fizičkih osoba koje pružaju socijalne usluge (npr. obiteljski domovi), mada je tamo najviše slučajeva kontinuiranog kršenja zakona i ostalih propisa, ne samo iz područja socijalne skrbi već i iz drugih područja (radni odnosi, porezi i dr.). Predlagatelj izmjena smatra da bi se sa lokalne razine brže i efikasnije mogao provoditi nadzor, a po potrebi hitnosti čak i na dnevnoj osnovi. Također, nije logično da jedinice područne (regionalne) samouprave izdaju rješenja (licenciju) za pružanje socijalnih usluga, a da nakon toga nemaju nikakve ingerencije nad tim pružateljima usluga. Stoga se predlaže da nadzor nad radom fizičkih osoba pružatelja socijalnih usluga mogu, osim ministarstva, provoditi i jedinice područne (regionalne) samouprave tj. Grad Zagreb. Moguće je ovdje predvidjeti i da o žalbama na rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave donijetim u postupcima nadzora rješava nadležno ministarstvo.

5. Članak 260. – predlaže se dodatno urediti stavak 1. podstavak 3. na način da se dodaju riječi: „odnosno pruža socijalne usluge onim kategorijama korisnika za koje rješenjem nadležnog tijela nije utvrđeno da ih može pružati“.

Obrazloženje predložene dopune:

U članku 260. stavku 1. podstavku 3. predviđeno je kažnjavanje pravne ili fizičke osobe koja pruža socijalne usluge novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kn za slučaj da ona pruža usluge smještaja većem broju korisnika od kapaciteta utvrđenim rješenjem nadležnog tijela. Međutim, u praksi se često događa situacija da pružatelj usluge pruža uslugu smještaja onoj kategoriji korisnika za čiji smještaj nema potreban kapacitet iz rješenja (licencije). Tako se događaju situacije u kojima npr. pružatelj usluga smještaja za starije osobe ima rješenje za smještaj 5 korisnika do I. stupnja usluge (pokretni korisnici) i za 5 korisnika do III. stupnja usluge (nepokretni korisnici), a u nekom trenutku pruža usluge za 10 korisnika III. stupnja, iako mu smještajni kapaciteti i oprema u objektu nisu podobni za smještaj takve kategorije korisnika. Obzirom da Zakonom do sada nisu regulirani ovakvi slučajevi a često se događaju u praksi, predlaže se proširenje mogućnosti izricanja kazni i na takve slučajeve.

Slijedom navedenog, članovi Savjeta jednoglasno donose sljedeći

Z a k l j u č a k

1. Utvrđene primjedbe Savjeta za socijalnu skrb na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi dostavit će se službenici za informiranje Primorsko-goranske županije, radi objave istih na web portalu E-savjetovanje.
2. Savjet za socijalnu skrb će svoje primjedbe na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi dostaviti i neposredno Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Sjednica je zaključena u 15,10 sati.

Zapisnik sastavio

Vinko Štimac

Predsjednik Savjeta

Nikica Sečen